

G i t i Di n đ n BBC t Hoa K

N u t i là m t b c ph huynh đ ng Vi t Nam và mu n cho con mình đ c ra ngo i qu c ăn h c thì ch c ch n m t đ i u là t i s không bao gi khuy n con mình n n đ i h c lu t.

Vì ch ng chóng thì ch y, n u con mình th t s ch u khó h c t p, ch u tìm hi u c n k lu t pháp đ tr thành m t ng i lu t s đ ng nghĩa thì m t là nó s ph i tr thành m t con tr u ngoan ngoãn s t ngày ch bi t c m đ u cày, nghe l nh c a các ông ch đ đ n cu i tháng lãnh l ng.

Ho c hai là ph i lên ti ng ph n bi n đ i v i nh ng gì nó cho là không đ ng, không chính xác v i nh ng tôn ch mà nó đã đ c ch đ y và rèn luy n t khi ch a ra tr ng.

Không ph i là m t đ i u ng u nhiên khi m t s lu t s sau này đ c đ o ngo i qu c sau m t th i gian v i i Vi t Nam sinh s ng và làm vi c đã lên ti ng tr c nh ng b t công, b t c p trong xã h i.

T Lê Công Đ nh cho đ n Nguy n Văn Đ ài, Lê Qu c Quân cho đ n lu t s Cù Huy Hà Vũ v a m i b b t. H đ u là nh ng ng i đã có m t th i gian đ c đ o ngo i qu c. Ít nhi u h c cũng gi i đ đ đ c ti p t c cho đ i h c lu t. Và ra tr ng v i nh ng v n b ng, ch ng ch chuyên môn.

Th v y mà ch vài năm sau ai cũng đã ph i vào tù ra khám vì nh ng b lu t mà ra chính h m i là ng i thông hi u nh t. Ch không ph i là m t ông t ng công an nào đó t đ ng cho h p báo và tuyên b ch c nh b p là vi c b t b 'hoàn toàn phù h p v i pháp lu t hi n hành'.

'Công an làm lu t'

Nhi u khi t h i không hi u m y ông t ng này h c lu t ấu mà sao hi u lu t rõ và nhanh th ?

V a b t hôm nay là ngày mai đã có th l y lu t ra đ nói chuy n v i... chính lu t s v a m i b b t. B t k là h có b ng th c sĩ hay ti n sĩ lu t v i bi t bao năm kinh nghi m hành ngh .

ngo i qu c thì c nh sát b t giam nh ng lu t s c a chính ph , th ng là B T Pháp ho c công t viên, đ a ra thông cáo. Riêng Vi t Nam thì công an ra l nh b t giam và chính công an cũng t đ ng ra tuyên b là l nh hoàn toàn phù h p v i pháp lu t.

Trong th i gian g n đây Vi t Nam ng i ta th ng nghe nhà c m quy n nh c đ n câu ‘xây đ ng m t nhà n c pháp quy n’. Đây là câu đ c đ ch ra t ba ch ‘rule of law’, m t nguyên t c c b n trong ngành mà sinh viên lu t nào cũng ph i h c qua và th u hi u c n k t nh ng năm đ u vào h c.

Th nh ng Vi t Nam tôi nghĩ chúng ta nên dùng ch ‘rule by law’ – dùng lu t đ cai tr - thì chính xác h n.

Vì t đ u kho n ‘l i đ ng các quy n t do dân ch ’ (đ u 258) đ c dùng đ giam c m blogger Cô Gái Đ Long, ‘tuyên truy n ch ng nhà n c’ (đ u 88) đ c dùng đ giam lu t s Cù Huy Hà Vũ, Nguy n Văn Đài, Lê Th Công Nhân và ‘ho t đ ng nh m l t đ chính quy n’ (đ u 79) đ c dùng đ truy t và k t t i Tr n Hu nh Duy Th c, Nguy n Ti n Trung, Lê Công Đ nh, v.v... t t c hi n nay đ u luôn n m trong t th r t s n sàng đ i l nh trong B Lu t Hình S .

Ngày nào còn s hi n h u c a nh ng đ u kho n này và không có s tam quy n phân l p rõ ràng gi a lu t pháp, hành pháp và t pháp - nh vào s lãnh đ o tuy t đ i c a Đ ng - thì... còn lâu Vi t Nam m i có đ c m t nhà n c pháp quy n nh m i ng i mong đ i.

Trông ng i l i nghĩ đ n ta. Cũng may là cách đây hai năm tôi đã đ c các anh công an nhà mình th ng tình đ u i ra ngo i qu c ch n u không bi t ấu ch vì nh ng bài vi t g n đây nói v kinh nghi m hãi hùng c a tôi v i công an Vi t Nam tôi s b cho là ho t đ ng tuyên truy n ch ng đ i ch đ .

Và vào m t ngày đ p tr i Sài Gòn khi tôi đang khách s n chung v i m t đ a b n trai hay gái nào đó thì tôi s b đ t xu t h i thăm và b t t ng giam ngay vì... dám chung phòng v i m t ng i khác khi mình đã có v .

Th m i tài. Có ai ng đ c là công an Vi t Nam hi n nay đang kiêm luôn thiên ch c b t ghen đ gìn gi h nh phúc gia đình cho quý bà b n nh ?

Lu t s Tr nh H i tr ng thành t i Úc, hi n đang làm vi c Hoa K . Bài vi t th hi n quan đi m riêng và cách hành văn c a tác gi .